Gemeente **Borne**

Het 23.374 bomenplan

Inleiding

Bomen zijn veel meer dan alleen een verfraaiing van de leefomgeving, bomen zijn noodzakelijk voor de leefbaarheid. Wie om zich heen kijkt, ziet overal de tekenen van een veranderend klimaat en andere milieuproblemen. Zo worden de zomers steeds warmer en droger en worden perioden van droogte afgewisseld door hevige regenval en wateroverlast. Maar ook de problemen met fijnstof beperken zich niet meer alleen tot de grote steden of industriële gebieden. In het antwoord op deze problemen spelen bomen een cruciale rol.

In de hele Gemeente Borne staan ongeveer 37.000 bomen (1,6 bomen per inwoner en 14,2 bomen per hectare; onderzoek Cobra). Ten opzicht van de andere Nederlandse gemeenten vormt de Gemeente Borne de achterhoede van de lijst en dat terwijl er vanuit de gemeente behoorlijk op het behoud van het groene karakter is geïnvesteerd onder andere met het project de Groene Poort.

Te lang zijn bomen opgevat als slechts een garnering van de infrastructuur en als een sluitpost van projecten.

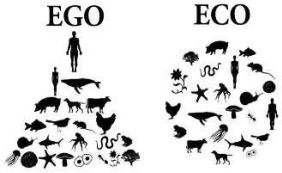

Voor een gezond leefklimaat in de Gemeente Borne, nu en in de toekomst, zijn bomen onmisbaar. Al was het maar, omdat bomen en groen bijdragen aan ons welbevinden en ons uitnodigen om een gezondere leefstijl aan te nemen. De positieve invloed van bomen en groen op het welbevinden en welzijn van mensen wordt doorgaans onderschat en ontbreekt vaak volledig in het instrumentarium van het sociaal domein. Hiermee ontnemen wij onszelf een breed scala aan kansen en mogelijkheden.

In het Raadsakkoord Borne 2018 - 2022 heeft duurzaamheid een belangrijke plaats ingenomen. Duurzaamheid is in het akkoord vertaald in een aantal concrete doelen en resultaten. Ondanks dat het belang van bomen daarin niet expliciet verwoord is, sluit de rol, die bomen kunnen spelen in het realiseren van de duurzaamheidsdoelstellingen, daar naadloos bij aan.
Bovendien heeft de Gemeenteraad van de Gemeente Borne op 4 februari 2020 een motie aangenomen, waarmee wordt ingezet op het verbeteren van de biodiversiteit. De gemeenteraad heeft geconstateerd, dat de biodiversiteit in Nederland, en ook in de Gemeente Borne onder druk staat, en dat variatie en evenwicht in de natuur van groot belang zijn voor de leefbaarheid, ons welbevinden en onze gezondheid. Ook ziet de raad daarin een belangrijke rol weggelegd voor de Gemeente Borne. De gemeente heeft namelijk een belangrijke voorbeeldfunctie voor wat betreft de inrichting en het beheer van de openbare ruimte.

Het is dan ook hoog tijd om het belang van bomen breed uit te dragen en er een gedurfde doelstelling te koppelen.

Het 23.374 bomenplan

Gemeente **Borne**

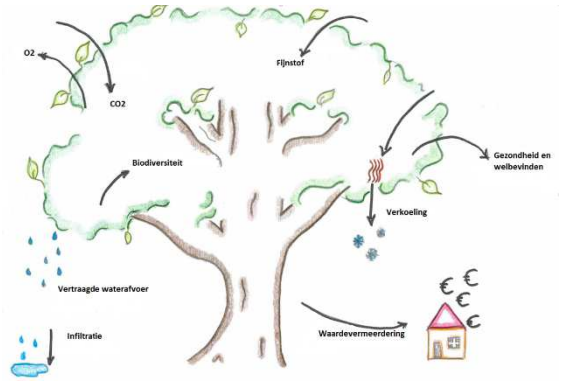

Doelstelling
Voorgesteld wordt om, in navolging van het actieplan 1,1 miljoen bomen Overijssel van de Provincie Overijssel, in de periode van 2020 tot en met 2030 voor elke inwoner van de Gemeente Borne één boom extra aan te planten. Het gaat in totaal om de aanplant van 23.374 bomen.

Planten van de Julianaboom in 1937 aan de Grotestraat in Borne

Uitvoering
Omdat de gemeentelijke grond beperkt is, zullen keuzes gemaakt moeten worden en zal meer (groei)ruimte voor bomen in bebouwde gebieden “gemaakt” moeten worden. Ook zal heel nadrukkelijk de samenwerking moeten worden gezocht met andere terreineigenaren en zullen inwoners van onze gemeente worden betrokken bij de uitvoering van het 23.374 bomenplan.

Het aanplanten van 23.374 is een enorme opgave en door de uitvoering uit te smeren over een decennium blijven de kosten overzichtelijk en blijft het bomenplan ook uitvoerbaar.

Uit een analyse van het bomenbestand is gebleken, dat er in de afgelopen jaren 400 bomen zijn verwijderd, die nog niet zijn gecompenseerd. In de meeste gevallen gaat het om bomen, die in verband met ruimtelijke projecten zijn verwijderd. Het inlopen van deze achterstand op de herplantplicht op basis van de Bomenverordening Gemeente Borne 2010 valt buiten de reikwijdte van dit plan. Het op peil brengen van het gemeentelijk bomenbestand is opgenomen in de nota kapitaalgoederen.

Bij de uitvoering van dit plan worden verschillende partijen betrokken. Zo zal, in verband met de beperkte beschikbare grond in gemeentelijk eigendom, nadrukkelijk de samenwerking worden gezocht met andere terreineigenaren en natuurorganisaties.
Ook zal de gemeenschap bij deze opgave worden betrokken. Dit kan door een beroep te doen op inwoners bij het planten van bomen, maar er kan ook gedacht worden aan een regeling, om particulieren te stimuleren een boom aan te planten in de tuin.

Het 23.374 bomenplan

Gemeente **Borne**

Omgeving Rondweg in Borne, de gevoelstemperatuur onder de bomen is veel lager.

Met dit bomenplan wordt aangesloten bij het actieplan 1,1 miljoen bomen Overijssel en het streven van de Rijksoverheid naar 10 procent meer bos in 2030. Nagegaan zal moeten worden in hoeverre een beroep kan worden gedaan op verschillende financiële regelingen.

Financiën

Voor het planten van 23.374 bomen zijn incidentele en structurele middelen nodig. De kosten voor het aanplanten van bomen kunnen enorm uiteenlopen. De goedkoopste optie is om uit te gaan van de aanplant van bos met jonge bomen. Naar mate de maatvoering toeneemt, nemen ook de kosten van het plantmateriaal toe.

De structurele kosten bestaan uit het onderhoud van de bomen en het terrein waarop ze staan. Ook hierin kunnen de kosten uiteenlopen onder invloed van de keuzes die worden gemaakt. Wanneer bos wordt aangeplant, waar bomen kunnen groeien zonder begeleidingssnoei, zijn de kosten lager, dan wanneer bomen worden geplant in bebouwde gebieden. Bos is extensief in onderhoud en daarom veel goedkoper dan straatbomen die intensief onderhoud vereisen.

De hier gepresenteerde kosten voor het 23.374 bomenplan zijn gebaseerd op een goedkopere variant, waarbij het streven vooral is, om de bomen aan te planten in ruime groenvakken. Uitgaande van een bedrag van €20,00 per boom bedragen de incidentele kosten voor dit plan €467.480,00 over een looptijd van 10 jaren (€46.748,00 per jaar gedurende 10 jaren).

Ook voor de berekening van de structurele kosten wordt vooral uitgegaan van extensief onderhoud. Naar verwachting stijgen de kosten voor het onderhoud en beheer met €25.000,00 per jaar na realisatie van dit plan in 2030.

Gerekend is met het volledig voor eigen rekening komen van de kosten van onderhoud en beheer. Wanneer een deel de aanplant van bomen plaatsvindt op grond van andere terreineigenaren, zullen de kosten lager uitvallen.

Gedurende de looptijd van het bomenplan zal extra ambtelijke inzet nodig zijn. Hierbij wordt uitgegaan van 100 uren per jaar (à €80,00 per uur). Wellicht zijn er ook hier voordelen te behalen, wanneer een beroep kan worden gedaan op participatie door (groepen van) inwoners.

Samengevat

Bomen zijn een belangrijke voorwaarde voor een leefbare en gezonde leefomgeving. Ten opzichte andere gemeenten in Nederland, staan er relatief weinig bomen in de Gemeente Borne. In maart 2020 is de

Het 23.374 bomenplan

Gemeente **Borne**

Gemeenteraad van de Gemeente Borne geïnformeerd over de intentie van het college, om voor elke inwoner van de gemeente een extra boom te planten.

Voorgesteld wordt deze 23.374 bomen in een tijdsspanne van 10 jaren aan te planten. Voor de berekening van de kosten van dit plan is uitgegaan van incidentele kosten en structurele kosten. De incidentele kosten bedragen € 547.480,00 (over een periode van 10 jaren). De structurele kosten bedragen na voltooiing € 25.000,00.